

בס"ד

פרשת האזינו/יום הכיפורים - הרב ברוך רזנבלום שנת תשע"א.

אנחנו נמצאים 20 שעות לפני כניסת היום הגדול, יום הכיפורים. היום שעליו דרשו חז"ל בגמרא (מסכת יבמות, מסכת ראש השנה), היום האחרון של עשרת ימי תשובה....

מופיע בגמרא (מסכת יבמות), שמנשה שאל את סבו, הנביא ישעיהו בן אמוץ, שאלה – אתה אמרת **דְרָשׁוּ ה' בְּהַמְצָאוֹ, קְרָאוּהוּ בְּהִיּוֹתוֹ קְרוֹב**, ואילו משה רבינו אמר (דברים ד, ז) **כִּי מִי גוֹי גָדוֹל אֲשֶׁר לֹא אֱלֹהִים קְרִבִּים אֵלָיו כֹּה' אֱלֹהֵינוּ בְּכָל קְרָאָנוּ אֵלָיו, אִזְ אִיךְ יִתְכַּן**, שאתה אומר **דְרָשׁוּ ה' בְּהַמְצָאוֹ, קְרָאוּהוּ בְּהִיּוֹתוֹ קְרוֹב**, כלומר ישנם ימים שיש קירבת אלוקים, וישנם ימים שאין קירבת אלוקים, ואילו משה אמר, שמתי שאנחנו קוראים לקב"ה, הוא עונה לנו ?

בגמרא שם כתוב, שהוא לא עונה לו, מסיבה שלא ניכנס אליה עכשיו, אבל השאלה הזאת מופיעה בגמרא (מסכת ראש השנה) שאומרת, שבציבור, תמיד הקב"ה קרוב, ועל זה דיבר משה רבינו - **כִּי מִי גוֹי גָדוֹל אֲשֶׁר לֹא אֱלֹהִים קְרִבִּים אֵלָיו כֹּה' אֱלֹהֵינוּ בְּכָל קְרָאָנוּ אֵלָיו...** שנמצאים בציבור, אז הקב"ה קרוב תמיד.

ביחיד, אומרת הגמרא -הקב"ה קרוב, בעשרה ימים, שבין ראש השנה ליום הכיפורים, ועל זה נאמר **דְרָשׁוּ ה' בְּהַמְצָאוֹ, קְרָאוּהוּ בְּהִיּוֹתוֹ קְרוֹב**. אלו ימים של קירבת אלוקים מיוחדת, שהקב"ה ממציא את עצמו אלינו, כמו שכתוב במשנה ברורה, שבתפילת הנעילה, אנחנו אומרים שבע פעמים "ה' הוא האלוקים", למה ?

כדי ללוות את השכינה. כל אמירה של "ה' הוא האלוקים", מעלה את השכינה לרקיע אחד, ובתקיעת שופר, הקב"ה חוזר בחזרה לשבת על כיסא הכבוד.

לכן אנחנו אומרים שבע פעמים "ה' הוא האלוקים", כדי ללוות את השכינה, מרקיע לרקיע, ובכך מסתיימים להם הימים הגדולים.

אומרת לנו הגמרא - **דְרָשׁוּ ה' בְּהַמְצָאוֹ, קְרָאוּהוּ בְּהִיּוֹתוֹ קְרוֹב** – מתי הקב"ה קרוב ?

בימים שבין ראש השנה ליום הכיפורים. לקירבה הזאת, יש זכות וחובה.

הזכות היא, שהיחיד, בתפילה שלו בעשרת ימי תשובה, כמוהו כרבים.

מה שרבים יכולים לפעול במהלך כל השנה, יכל אחד בודד להשיג, בתפילה של עשרת ימי תשובה. זה הכוח של עשרת ימי תשובה.

והחובה, שהקב"ה נמצא איתנו, יש לכך משמעות, יש לכך גם חובות, והחובות האלה, יש להם השלכות הלכתיות, כמו שכתוב ב"שולחן ערוך", שהימים האלה, שבין ראש השנה ליום הכיפורים, גם מי שנוהג לאכל 'פת פלטר' (פת גוים), שלא יאכל בכל עשרת ימי תשובה את הלחם הזה.

שואלים כל המפרשים – ממאי נפשך ? אם מותר, אז מותר, ואם אסור, אז אסור. מה זאת אומרת שבעשרת הימים האלה לא ?

עומק הענין הוא, שבימים האלה, אם הקב"ה ממציא את עצמו אלינו, כמו שאומר לנו הנביא ישעיהו **דְרָשׁוּ ה' בְּהַמְצָאוֹ, קְרָאוּהוּ בְּהִיּוֹתוֹ קְרוֹב**, אז אנחנו הופכים להיות, בני הפמליה של הקב"ה, וברגע שאנחנו הופכים להיות בני הפמליה, אז נידרש מאיתנו לנהוג בהנהגות של קדושות מיוחדות, ולכן ישנם הלכות, שנהגות דוקא לעשרת ימי תשובה, אבל לצד הזכויות שבדבר, יש לכך גם חובות, ועל החובות האלה, מדבר ר' איצלה בלזר, בספרו **כוכבי אור**, בגמרא שכבר הזכרנו אותה פעם, רק נזכיר אותה.

מספרת הגמרא (מסכת יומא פז), שקצב אחד ביזה את רב, הגיע ערב יום כיפור, והקצב לא בא לבקש מחילה, וידועים דברי הגמרא שעל עבירות שבין אדם למקום, יום הכיפורים מכפר, ועל עבירות שבין אדם לחברו, אין יום הכיפורים מכפר עד שירצה את חברו, ואדם צריך לדעת את זה, שאם יש לו עסקים עם חברים, אם יש לו מישהו שהוא פגע בו, הוא צריך לבקש ממנו סליחה...לכן צריכים לדעת לנצל את היום הזה, כדי להתפייס.

רב ראה, שאותו קצב לא הגיע לבקש סליחה... הלך רב ועשה מעשה, והלך אל חנותו של הקצב.

הוא עושה את דרכו, לחנותו של הקצב... פוגש אותו רב הונא בדרך – לאיפה אתה הולך ? שעה 2 בצהריים, עוד שלוש שעות יום הכיפורים, לאיפה אתה הולך בשעה הזאת ?

אומר לו רב –אני הולך להתפייס עם הקצב.

רב מגיע לקצב, הוא נעמד על מפתן הדלת, ובמקום שהקצב יתעלף, הוא אומר לרב – לך מפה ... אין לי עסקים איתך!..

מספרת הגמרא, שרב הלך לדרכו והקצב המשיך בעבודתו, באותו זמן ביקע הקצב ראש של בהמה באמצעות גרון, וחתיכה מראשה של הבהמה ניתז על ראשו, והרג אותו בערב יום הכיפורים...

כך מספרת הגמרא, בין בהמות נולד, בין בהמות עבד ובין בהמות מת. עד כאן דברי הגמרא.

בא הגאון ר' יצחק בלזר (כוכבי אור) ושואל שאלה על הגמרא – איפה מצאנו הלכה כזאת, שאדם שפגע בי, אני צריך ללכת אליו כדי להתפייס?

לא מצאנו הלכה כזאת....

מי שפגע בי, צריך לבוא אלי, כך כתוב בשולחן ערוך.

יש הלכה, צריך לבקש שלוש פעמים, עד שהוא מתפייס, ואם הוא לא מתפייס שלוש פעמים, לא צריך יותר... ישנה הלכה...

אבל מצב כזה, שמישהו פגע בי, שאני אלך אליו?! לא מצאנו הלכה כזאת...

למה, שואל ר' איצלה בלזר?

כי זה שאלה הלכתית, רב הוא לא אדם פרטי, רב הוא גדול הדור, יש כאן כבוד של תורה.

כך שואל ר' איצלה בלזר, והתשובה שהוא עונה היא – רב למד את ההנהגה הזאת מהקב"ה, כי כתוב – הידבק במידותיו של הקב"ה, מה הוא רחום אף אתה רחום, מה הוא חנון אף אתה חנון ...

רב אמר, אם כתוב בפסוק דְּרִשׁוּ ה' בְּהַמְצָאוֹ, קְרְאוּהוּ בְּהִיטּוֹ קְרֹב, מאימתי הוא קרוב, שואלת הגמרא?

בין ראש השנה ליום הכיפורים, פירוש הדבר, שהקב"ה ממציא את עצמו אלינו, כדי שאנחנו נבקש ממנו מחילה, הלך רב ועשה את אותו מעשה-הלך והמציא את עצמו אל הקצב, כדי שהקצב יבקש ממנו מחילה.

רב למד את ההלכה הזאת, מהפסוק דְּרִשׁוּ ה' בְּהַמְצָאוֹ, קְרְאוּהוּ בְּהִיטּוֹ קְרֹב.

כותב ר' איצלה בלזר – אבל יש כאן דבר נוסף, והדבר הנוסף הוא למד מכאן, הוא שבאותו זמן שרב הגיע אל הקצב, והמציא עצמו אל הקצב, והקצב אומר לו "אין לי עסקים איתך, לך מפה", הקב"ה לא חיכה לו ליום כיפור. על המקום, הקב"ה העניש אותו, על המקום הוא בא איתו בחשבון, ללמדך, ברגע שבו-אדם מתנהג בצורה כזו, שהקב"ה ממציא את עצמו עד אליך, הוא בא אליך בעשרת ימי תשובה, כדי שתתפייס איתו, ואתה לא מתפייס איתו, אז התביעה עליך היא הרבה יותר חמורה.

עפ"י זה ראיתי, את מה שמסבירים, את מה שכותב הרמב"ם לגבי ה"בינונים":

כותב הרמב"ם – ה"בינונים" נכתבים בראש השנה ונחתמים ביום הכיפורים.

מה זה "בינונים"?

שהזכויות והחובות שלהם שווים.

כותב הרמב"ם – אם עשה תשובה, נחתם לחיים, ואם לא עשה תשובה, רח"ל נחתם להיפך.

נשאלת השאלה – אם הבינונים נחשבים לכאלה, שהזכויות והחובות שלהם שווים, למה הם צריכים לעשות תשובה? נותן שקל לצדקה, הכריע לכף זכות, למה הרמב"ם אומר "אם עשה תשובה"?

התשובה פשוטה מאוד – כי העיקר שהקב"ה ממציא את עצמו אלינו, זה כדי שנשוב בתשובה, אז אם אדם לא חוזר בתשובה, אז התביעה היא כל כך קשה, שכמה מצוות שהוא יעשה, לא יכריעו את העוון החומר הזה, של אי עשיית תשובה בימים האלה.

עד כאן ההקדמה לענין הזה של דְּרִשׁוּ ה' בְּהַמְצָאוֹ, קְרְאוּהוּ בְּהִיטּוֹ קְרֹב.

אנחנו רוצים להמשיך ולעמוד על היום הנפלא הזה, שנקרא יום הכיפורים. הייתי רוצה לעמוד על המשמעות של היום הזה, כי הגמרא (מסכת שבת י, ב) אומרת - ואמר רבא בר מחסיא אמר רב חמא בר גוריא אמר רב הונתן מתנה לחבירו צריך להודיעו שנאמר { שמות לא-יג } לדעת כי אני ה' מקדשכם...

אדם נותן לבר שלו מתנה, הוא צריך להגיד לו מה המתנה. יש דברים שאתה לא צריך להגיד לו, כמו למשל, אם הוא רואה שהבאת לו חנוכיה גדולה, וזה נמצא בקופסה של "הצורפים", זה שוקל שלוש וחצי קילו, ולמטה כתוב 925, והוא רואה שזה מכסף.... אז אתה לא צריך להסביר לו, שזו חנוכיה מהצורפים, ושזה דבר יקר....

אבל אם הבאת לו, איזה משהו קטן, והוא מסתכל על זה, וזה נראה לו הכל בשקל, ושמת את זה בשקית של צרכניה, והוא לא יודע להעריך את זה " מה הוא קנה לי משהו בשקל !! בא אלי להתארח כל הסוכות ומביא לי משהו בשקל?!!...." צריך להסביר לו מה קנית לו - "זה מוצר, שכולו משובץ יהלומים אמיתיים, זה לא זרקורים".

לכן אומרת הגמרא - הנותן מתנה לחבירו צריך להודיעו, שתדע מה קיבלת !

קיבלו יום שנקרא יום הכיפורים, שנדע מה זה היום הזה, נבין מה המשמעות שלו, נבין איזה מתנה יש לנו ביום הזה, שנקרא יום הכיפורים, כדי שלא נאבד את היום הנשגב הזה.

בראש ובראשונה, כשהקב"ה ישב וברא את העולם, הוא כבר חשב על יום הכיפורים. כבר כתוב במדרש (בראשית רבה, פרשה ב, ג) - וַיְהִי עֶרְבַּ וַיְהִי בֹקֶר יוֹם אֶחָד. וַיְהִי עֶרְבַּ, זֶה עֲשׂוֹ. וַיְהִי בֹקֶר, זֶה יַעֲקֹב... דָּבָר אַחֵר יוֹם אֶחָד, שְׁנֵתָן לֹ הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאֵיזָה זֶה, יוֹם הַכִּפּוּרִים.

עשו ויעקב, הם הענין המרכזי שיש בעבודת יום הכיפורים. היום אין לנו את זה, אבל בזמן שבית המקדש היה קיים, שני השעירים, אחד לה' ואחד לעזאזל. השעיר לה' הוא כנגד יעקב, והשעיר לעזאזל הוא כנגד עשו.

(ויקרא טז, כב) וְנִשָּׂא הַשְּׂעִיר עָלָיו אֶת כָּל עֲוֹנֹתָם ... אומרים חז"ל - אל תקרי עֲוֹנֹתָם אלא עֲוֹנוֹתָם - עונו של איש תם יושב אהלים. עשו שהוא איש שער, הוא נושא את השעיר לעזאזל, הוא הולך לכפר על עוונות של בני ישראל.

זו העבודה של יום הכיפורים. שני השעירים שווים במראה, שווים בקומה, שווים בדמים.

דוד המלך אומר בתהילים (קלט, טז) גִּלְמֵי רָאוּ עֵינַיָךְ וְעַל סִפְרָךְ כָּלָם יִכְתְּבוּ יָמִים יִצְרוּ וְלוֹ אֶחָד בָּהֶם ...

כתוב בתנא דבי אליהו - ישנם בשנה 365 ימים - שסי"ה ימים בשנה, ולקב"ה יש בכל השנה הזאת, רק יום אחד, והוא יום הכיפורים.

כותב הפני יהושע (מסכת ראש השנה) - ראש השנה הוא יום הדין הגמור לכל באי עולם, ובראש השנה יושב הקב"ה ודן עם כל הפמליה שלו. יש מימיניים ומשמאליים - מצד אחד סנגורים ומצד אחד קטגורים, זה ראש השנה. ביום הכיפורים, הקב"ה יושב לבד בדין, אין לא סנגורים ולא קטגורים, הוא לבד יושב, שנאמר (ישעיה ב, יז) וְנִשְׁגַּב ה' לְבַדּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא.

ביום הכיפורים, הקב"ה יושב לבד בדין, וזו המעלה הגדולה שיש ליום הכיפורים.

בספר צניף מלוכה, הוא מבאר עפ"י זה, את דברי הירושלמי (מסכת פאה א, הלכה א), שאם אין לו מצוות, הקב"ה נותן לו משלו.

שואל הספר צניף מלוכה - מה זאת אומרת, אם אין לו מצוות אז הקב"ה נותן לו משלו !?

ואומר יסוד נפלא בדברי חז"ל - כתוב בגמרא (מסכת קידושין מ, א) - אמר רב אסי אפילו חשב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשה מעלה עליו הכתוב כאילו עשה...

האדם חושב הרבה מחשבות בכל יום ... "אם הייתי יכל, הייתי נותן צדקה".... "אם הייתי יכל, הייתי עוזר לזקנים".... "אם הייתי יכל, הייתי" ...

הוא חושב הרבה מחשבות, אבל לא יוצא לו, הוא מאוד רוצה אבל אין לו אפשרות, והקב"ה יודע ורואה שהוא באמת רוצה.

מה עושה הקב"ה ?

מצרפה למעשה.

אומר הספר צניף מלוכה - אבל מלאכים, אינם קוראי מחשבות, הם לא יודעים מה נעשה בליבו של אדם, כך כתוב בזוהר, למרות שתוספות (מסכת שבת) כותבים אחרת.

הקב"ה הוא קורא מחשבות, שנאמר (מלכים א ח, לט) ... אֲשֶׁר תִּדְעֶה אֶת לִבָּבוֹ כִּי אַתָּה יְדַעְתָּ לְבַדְּךָ אֶת לִבִּי כָּל בְּנֵי הָאָדָם ..

אמרנו בראש השנה "לבוהן לבבות ביום דין" - הקב"ה יודע מה נעשה בליבו של אדם, מלאך לא יודע. מלאך יודע מעשים, כי הוא נברא מהמעשה, מלאך לא נברא ממחשבה.

אז בראש השנה, מגיע לדין, רק גופו של מעשה, מחשבה לא מגיעה לדין.

ביום הכיפורים, וְנִשְׁגָּב ה' לְבַדּוֹ בַיּוֹם הַהוּא, שם מצרף הקב"ה מחשבה למעשה. שם הקב"ה לוקח גם מחשבות שאנחנו חושבים, ומצרף אותם למעשה. זה מה שאומר הירושלמי – ואם אין לו מעשים, אז הקב"ה נותן לו משלו.

מה זה משלו ?

זה שהקב"ה מחשיב מחשבה למעשה, זה מתנה שהקב"ה נותן ! זה רק ביום כיפור, וזה רק הקב"ה בכבודו ובעצמו !

אם ככה, נוכל להבין את משמעות היום הגדול הזה, יום הכיפורים, שכתוב בזוהר הקדוש, שהיום היחיד בשנה, שיש בו חמש תפילות, זה יום הכיפורים, וחמשת התפילות, הם כנגד תקנה לחמשת חלקי הנשמה.

לבן-אדם יש חמישה חלקים בנשמה, והם – נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה. כל תפילה, יש בה וידויים, מתקנת חלק אחר בנשמה. החלק האחרון של הנשמה, שנקראת 'יחידה', היא כנגד תפילת הנעילה.

בתפילת הנעילה, אנחנו מתייחדים עם הקב"ה, כמו חדר ייחוד, לכן זה נקרא בשם "תפילת נעילה".

הגמרא (מסכת יומא פו, א) אומרת - ארבע' חלוקי כפרה שהיה רבי ישמעאל דורש אמר שלשה הן ותשובה עם כל אחד ואחד עבר על עשה ושב אינו זז משם עד שמוחלין לו שנאמר { ירמיה ג-יד/כב } שובו בנים שובבים עבר על לא תעשה ועשה תשובה תשובה תולה ויוה"כ מכפר שנאמר { ויקרא טז-ל } כי ביום הזה יכפר עליכם מכל חטאתיכם עבר על כריתות ומיתות בית דין ועשה תשובה, תשובה ויוה"כ תולין ויסורין ממרקין שנאמר { תהילים פט-לג } ופקדתי בשבט פשעם ובנגעים עונם אבל מי שיש חילול השם בידו אין לו כח בתשובה לתלות ולא ביוה"כ לכפר ולא ביסורין למרק אלא כולן תולין ומיתה ממרקת שנאמר { ישעיה כב-יד } ונגלה באזני ה' צבאות אם יכופר העון הזה לכם עד תמותון.

בא רבינו יונה (שערי תשובה), ומביא לנו פתח של תקוה גדול – אדם שעושה מצוות של קידוש שם שמים, בזה הוא מכפר על חילול ה'.

בא המשך חכמה בפרשת וילך, בהפטרה שובה ישראל, וכותב דבר שהוא פלא מופלא – ובתפילת הנעילה, בשעה שאדם מתייחד עם בוראו, הוא יכל להוציא כפרה, גם על חטא של חילול ה'. למה ??

כי חילול ה' זה מרד, ועל מרד, רק המלך יכל לתת חנינה ! בתפילת הנעילה, כל יהודי יכל להשיג חנינה, גם על העוון החמור הזה, של חילול ה' !

אנחנו מתקרבים ליום הגדול והנורא, שחז"ל קוראים לו "יום הישועה".

יום הכיפורים נחשב יום של ישועה, ולכן, כדי שלא נאבד את המתנה הזאת, הגמרא (מסכת גיגה ג, ב) אומרת - **איזהו שוטה ? ... זה המאבד כל מה שנותנים לו ...** נתנו לנו מתנה כזאת יפה, שנקראת יום הכיפורים, צריכים לחכות לה 365 ימים, אפשר לאבד אותה ברגע, אם לא יודעים להכיר, את המתנה הנפלאה הזאת.

רבתי, כדי להבין מה זה התשובה, נתחיל בע"ה שלב אחרי שלב, ונגיע ליסוד הנפלא שנקרא תשובה :

בגמרא (מסכת פסחים נד, א) - והא תניא שבעה דברים נבראו קודם שנברא העולם ואלו הן תורה ותשובה וגן עדן וגיהנם וכסא הכבוד ובית המקדש ושמו של משיח...

אלה שבעת הדברים שאומרת הגמרא, צריך להבין מה היה דחוף לברוא אותם, לפני בריאת האדם, אבל זה מה שכתוב...

הקב"ה ברא שבעה דברים, הראשון שבהם תורה, מובן מאליו. למה מובן מאליו ?

כי הסתכל באורייתא וברא עלמא – הקב"ה הסתכל בתורה, והתורה היתה התבנית האדריכלית, שבאמצעותה ברא הקב"ה את העולם.

אם לא זה, הקב"ה לא היה בורא את העולם. זו התוכנית האדריכלית. כל מה שהקב"ה ברא בעולם, זה עפ"י התורה.

זה שהקב"ה ברא אותנו, עם שני עיניים מקדימה, זה בגלל שכך כתוב בתורה, שכך צריך לברוא את האדם. אילו היו שואלים אותנו מה יותר טוב, היינו אומרים שעדיף עין אחת מקדימה ועין אחת מאחורה. אם באוטו יש חיישני רברס, למה שלנו בראש לא יהיה גם ? ☺

כי הקב"ה ברא את מה שכתוב בתורה - **וְהָיוּ לְטוֹטְפוֹת בֵּין עֵינָיךָ** – התפילין צריכים להיות בין העיניים, אז לכן יש לנו שני עיניים מקדימה.

כל הענין שהקב"ה ברא אותנו, עם אצבעות משופעות כיתדות, אומרת הגמרא (מסכת כתובות) - כי כתוב בתורה שאסור לשמוע לשון הרע. אז אם אסור לשמוע לשון הרע, ובן-אדם שומע, וישנם דברים שהם לא תחת שליטתו, אומרת הגמרא ... פתאום מישהו מדבר, אז לוקח לו זמן שהוא קולט, ואז הוא צריך לשים את האצבעות שלו, שמותאמות לחורים באוזן.

כל מה שברא הקב"ה בעולם, התבנית שלו היא התורה. אז התורה היתה צריכה להיבראות לפני האדם. זה מובן.

אבל למה הקב"ה ברא את התשובה קודם ?

שקודם יברא האדם, ואם הוא יחטא, אז הקב"ה יעשה לו תשובה דרך חנינה, למה צריך לייצר חנינה עוד לפני שנברא האדם ?

את התשובה על כך, מצאתי **בשל"ה הקדוש**, בספרו (שני לוחות הברית, מערכת חג השבועות, תורה אור, דף ל"ה).

השל"ה הקדוש מביא את הגמרא במסכת שבת (פ"ב, ב) שאומרת - בשעה שעלה משה למרום אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבש"ע מה לילוד אשה בינינו אמר להן לקבל תורה בא

צריך להבין שמשה רבינו, הוא אמנם ילוד אישה, אבל משה רבינו היה בזיכוכ כזה, שהגיע כמעט לשיא, כך נקרא בע"ה בשמחת תורה, בעוד עשרה ימים **וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בְּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי מוֹתוֹ.**

שואלים תז"ל - מה זה איש האלהים ?

אומרים תז"ל - מחציו ומעלה אלוקים, ומחציו ומטה איש.

משה רבינו הצליח לזכך את חציו העליון של הגוף, שהיה בבחינת אלוקים.

ממשיכה הגמרא ואומרת - **אמרו לפניו חמודה גנוזה שגנוזה לך תשע מאות ושבעים וארבעה דורות קודם שנברא העולם אתה מבקש ליתנה לבשר ודם (תהילים ה-ה) מה אנוש כי תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו ה' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים**

אומרים מלאכי השרת - אתה הולך לתת תורה, לאנשים שיעברו על התורה ויפגעו בך !! למה אתה נותן להם תורה !!
תשאיר כאן את התורה !

מה אומר הקב"ה ?

אמר לו הקב"ה למשה החזיר להן תשובה אמר לפניו רבש"ע מתיירא אני שמא ישרפוני בהבל שבפיהם אמר לו אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה

בשביל מה צריך לאחוז בכיסא !! מה זה הארקה !! ☺

ומשה רבינו מחזיר להם תשובה - אמר לפניו רבונו של עולם תורה שאתה נותן לי מה כתיב בה { שמות כ-ב } אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים אמר להן למצרים ירדתם לפרעה השתעבדתם תורה למה תהא לכם שוב מה כתיב בה לא יהיה לך אלהים אחרים בין עמים אתם שרויין שעובדין עבודת גלולים שוב מה כתיב בה זכור את יום השבת לקדשו כלום אתם עושים מלאכה שאתם צריכין שבות שוב מה כתיב בה לא תשא משא ומתן יש ביניכם שוב מה כתיב בה כבוד את אביך ואת אמך אב ואם יש לכם שוב מה כתיב בה לא תרצח לא תנאף לא תגנוב קנאה יש ביניכם יצר הרע יש ביניכם.

שואל השל"ה הקדוש - למה הקב"ה אמר למשה רבינו - **אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה ?**

ואומר תשובה נפלאה - כל מה שאמר הקב"ה למשה רבינו לאחוז בכיסא כבודו, זו היתה התשובה למלאכי השרת, כי מה שאלו מלאכי השרת ???

מה לילוד אשה בינינו אדם יעבור על התורה, למה אתה נותן להם את התורה !!

אומר הקב"ה - **אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה** - אני עוד לפני שהחלטתי לתת את התורה לעם ישראל, הכנתי כבר את הדרך שנקראת תשובה, כי אם חס וחלילה הם יחטאו, יש להם את הדרך לתשובה.

אז למה **אחוז בכסא כבודי ?**

אומר השל"ה הקדוש - בגלל שהגמרא (מסכת יומא פו, א) אומרת - **אמר רבי לוי גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד שנא' (הושע יד-ב) שובה ישראל עד ה' אלהיך.**

אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה - התשובה היא המענה, למה אני נותן תורה לעם ישראל !

זו התשובה ! גם אם הם יחטאו, הכנתי להם את הפתח, שנקרא תשובה .

רבתי, אני רוצה לעמוד קצת על הנושא שנקרא תשובה, אבל לפני שאני יעמוד על הנושא של תשובה, אני רוצה אולי להקדים הקדמה:

התשובה, זו מצוה בתורה, כך קראנו בפרשת ניצבים (ל, יא) **כִּי הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוְךָ הַיּוֹם לֹא נִפְלֶאת הוּא מִמֶּךָ וְלֹא רְחֻקָה הוּא: {יב} לֹא בְּשָׁמַיִם הוּא לֵאמֹר מִי יַעֲלֶה לָנוּ הַשְּׁמַיִמָה וְיִקְחֶהָ לָנוּ וְיִשְׁמַעֵנוּ אֶתְּךָ וְנַעֲשֶׂנָה: {יג} וְלֹא מֵעֵבֶר לָיִם הוּא לֵאמֹר מִי יַעֲבֹר לָנוּ אֶל עֵבֶר הַיָּם וְיִקְחֶהָ לָנוּ וְיִשְׁמַעֵנוּ אֶתְּךָ וְנַעֲשֶׂנָה: {יד} כִּי קְרוֹב אֱלֹהֵי הַדָּבָר מְאֹד בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשׂוֹת**

ישנה מצוה בתורה, שגם הרמב"ן, וגם בעל הטורים וגם הספורנו, כולם לומדים מכאן, שזה המקור למצוות התשובה מן התורה.

התורה אומרת לך – תשמע... אני לא דורשת ממך דברים גדולים. אם אדם דיבר לשון הרע, והלשון הרע הזה הגיע עד אמריקה, אני לא אומר לו – תיסע לאמריקה ותיפגש עם כל האנשים ששמעו את השמועה, ותגיד להם שמה שאמרת, זה שקר... לא !

תקבל על עצמך ... **כִּי הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אֲנִי מְצַוְךָ הַיּוֹם לֹא נִפְלֶאת הוּא מִמֶּךָ וְלֹא רְחֻקָה הוּא: ... בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשׂוֹתוֹ – חרטה ... וידוי ... קבלות לעתיד...**

דיברת לשון הרע, תתחרט ! תקבל על עצמך ללמוד שמירת הלשון – זה הענין של תשובה... לפחות ההתחלה של התשובה.

אהה.. מה עם כל העבירות ?

תשובה, אומרת הגמרא – פשוט מאוד. אתה פוגש בן-אדם עם קוקו עד אמצע הגב שלו, יש לו באוזן 12 חורים עם עגילים, על יד אחד יש לו נשר ועל היד השניה יש לו אריה, והוא אומר "הרי את מקודשת לי, שאני צדיק גמור" – מקודשת !

מקודשת !! צדיק גמור !! ככה נראים הצדיקים !!!!

אומרת הגמרא – שמא עירער בתשובה .

ערער !! איפה וידוי ! איפה חרטה ! איפה קבלה לעתיד !

דבר ראשון – זה התחלה של תשובה.

אההה, יש לו חבילות גדולות ! מה עם העבירות האלה !! איך הוא נהיה צדיק גמור !!

הכל נמחק ברגע, כי הוא עירער בתשובה !!

אל תתעסק עם העבר. כרגע הוא צדיק, הוא מתחיל דף חדש !

מה עם החבילות !!

אדוני, גם שאתה בא מחו"ל, אתה יורד קודם כל מהמטוס, החבילות באות אחרי חצי שעה.

קודם תראה שאתה עומד על הרגלים, שהגעת בשלום... בחבילות אח"כ תתעסק .

אדם אומר – "אני מקבל על עצמי להיות בעל תשובה", הרי זה התחיל את הדרך שלו.

לכאורה, הרי זה פשוט מאוד.

נשאל אתכם – תשובה, זה דבר פשוט מאוד, אבל התשובה זה דבר, שהוא בלתי מובן בעליל !

כמה שהדבר הזה נראה פשוט, הוא בלתי מובן . למה בלתי מובן ?

בגלל שכתוב במדרש (ילקוט שמעוני, מזמור כ"ה תהילים, פסיקתה, ירושלמי) - **שאלו לחכמה חוטא מה ענשו, אמרה: "חטאים תרדף רעה". שאלו לנבואה חוטא מה ענשו, אמרה: "הנפש החוטאת תמות". שאלו לתורה חוטא מה ענשו, אמרה: "יביא אשם ויתכפר". שאלו להקב"ה חוטא מה ענשו, אמר: "יעשה תשובה ויתכפר".** הדא הוא דכתיב: **"טוב וישר ה' על כן יורה חטאים בדרך".**

מה כתוב פה ?

שאלו לחכמה, השכל הנורמלי – מה קורה עם בן-אדם חוטא ? השכל אומר "חטאים תרדף רעה", זה לא מדובר בעונש, אין כאן קשר לעונש.

רבותי, אני רוצה לשאול אתכם – אדם קונה מסור חשמלי של חברת בוש, וכתוב שם למעלה "אסור להדליק את המכשיר, כשאתה אוהז במסור".

הולך בן-אדם, מחזיק את המסור, מכניס לתקע, נדלקת המכונה... הלכה האצבע... איי....

אז מה, חברת בוש הענישה אותך ? כיון שנגעת במסור, והכנסת לשקע, אז היא הענישה אותך ?

זה לא קשור לעונש... חברת בוש לא הענישה אותך.

אז למה נחתכה האצבע ?

אמרו לך – תשע, יש הוראות שימוש. ראית איך משתמשים... אמרנו לך... לא מדליקים את המסור, כל זמן שאתה מחזיק את המסור... הדלקת !? הלכה האצבע.

שאלו לחכמה חוטא מה ענשו, אמרה: "חטאים תרדף רעה" - לא קשור לעונש ...

הקב"ה אמר – מי שמלווה בריבית, הנכסים שלו יתמוטטו !

זה קשור לעונש ?

לא. היצרן/האחראי אמר לך – אדוני, הדרך לשימוש הנכון בכסף, מי שמלווה בריבית, נכסיו מתמוטטים.

בא היצרן ואומר – אתה רוצה לשמר את הכסף ?? תן צדקה. יש הוראות יצרן.

אדם הלווה בריבית, פתאום מאבד את כספו הוא משקיע בקניה, בזימבואה, פה שטחים, פה קונים הוא חוזר, פתאום ההוא ברח לו ... לך תחפש אותו עכשיו...

למה השקעת !?

הקב"ה אמר – מי שמשקע באחוזים, רואה בסוף שתי אפסים גדולים ©

מה... זה עונש ???

זה לא עונש. זה ההוראות יצרן לשימוש בכסף. זה כמו שהשקעת במסור, לא שמעת להוראות יצרן, הלכה האצבע... אותו דבר בכסף – הלוואת בריבית, הלך הכסף, ככה כותב היצרן.

שאלו לחכמה חוטא מה ענשו, אמרה: "חטאים תרדף רעה". שאלו לנבואה חוטא מה ענשו, אמרה: "הנפש החוטאת תמות" - חוטא זה מרד! שאלו לתורה חוטא מה ענשו, אמרה: "יביא אשם ויתכפר" - מתי ? כשבית המקדש קיים, וגם שזה יהיה בשגגה. אם זה במזיד ואין בית המקדש, אין לו תקנה. שאלו להקב"ה חוטא מה ענשו, אמר: "יעשה תשובה ויתכפר"...

בא המהר"ל (נתיב התשובה) ומביא על זה יסוד נפלא – משל למה הדבר דומה ?

משל למלך שהיה לו סט של כוסות מאוד יפה, זה נשאר לו מאמא שלו, המלכה הקודמת. כל הסט כבר נשבר, ונשאר מכל הסט, רק כוס אחת. אותה כוס כבר עוברת במשפחה 300 שנה, מדור לדור.

את הכוס הזאת, קיבל המלך מאמא שלו ואיתה הוראות כיצד לשמר אותה – צריך לשטוף אותה שלוש פעמים ביום עם אמה. לייבש אותה לאט לאט, עם ספוג מאוד עדין, אחרת הכוס תאבד את הצבעים המיוחדים שיש עליה.

המלך נוסע לחופשה במשך חודש... קורא לאחד החברים שלו ואומר לו – תעשה טובה, הכוס הזאת, היא המזכרת היחידה שיש לי מאמא שלי, צריך לשטף אותה כל יום באמה, לנגב אותה עם צמר גפן, ולהחזיר לארון. ככה תעשה בכל יום.

יום אחד מגיעים הרבה חברים.... "ואו... שמענו שאתה מקושר עם המלך..."

"כן... יש לו כוס שהוא קיבל אותה מאמא שלו, לא השאיר אותה לאף אחד, רק לי ! תסתכלו איזה יופי של כוס !!!

מסובב אותה, כדי להראות לכולם.... ט-ק, נפלה ונשברה ©

"ואווו, מה עושים עכשיו ???"

רץ לחבר שלו – תגיד, ראית פעם מישהו שמתקן כוסות ??

"אני לא יודע, אבל בשוק הפשפשים בת"א, יש כאלה שמשחזרים אנטיקות... סע לשם.. "

נסע לשם... "תגידו אתם מתקנים כוסות ??? "

"לא אדוני, אנחנו רק רהיטים..."

הלך לחברים של המלך – תגידו, קרה לח ברוח, שברתי את הכוס של המלך, מה עושים ????

אמרו לו – תקנה חלקה בסגולה ☺

אמר לו אחד – הדרך היחידה, תיסע לחברה שייצרה את הכוס הזאת...

איפה נמצאת החברה הזאת ??

לחברה הזאת קוראים "הושנרוטר", היא נמצאת בגרמניה ... סע לשם ... \$400-500 יותר זול מקבר, לפחות תתקן את הכוס ☺

עולה על מטוס... מגיע למינכן... ניכנס למנהל של החברה – תשמע, את הכוס הזאת עשו לי 300 שנה, היא נשברה לי לרסיסים... יש לך מישהו שיודע לתקן את זה ???

הוא קורא למעצב, שמעצב את הכוסות – תגיד, אנחנו יכולים לתקן דבר כזה ?

"תשמע, אנחנו יכולים לתקן את זה, אבל זה לא יהיה כמו שהיה פעם".

תודה רבה לכם... סוגר המזוודה וחוזר בחזרה למדינה... מחכה שהמלך יחזור...

המלך חוזר, הוא מבקש פגישה עם המלך....

ניכנס למלך.. וישר משתטח על הרצפה בבכי, עם הקופסא ביחד..

שואל אותו המלך – דוד, מה קרה ? אתה לא מרגיש טוב ?

"אני לא מרגיש טוב... אל תשאל מה שעשיתי ...

מה קרה ???

הוצאתי את הכוס לשיטה, וטרח הכל נפל ונישבר לרסיסים.

אמר לו המלך – תביא את הקופסא ... ולך הביתה לשלום... ראיתי את הצער שלך.... זה מספיק.

אומר המהר"ל – זה מה שכתוב במדרש - **שאלו לנבואה חוטא מה ענשו**... הלכו לשוק הפשפשים אמרו "אין לזה תקנה... שברת ? אי אפשר לתקן..." **שאלו לתורה חוטא מה ענשו**... שאיתה ברא הקב"ה את העולם.... הוא נסע למינכן, לחברה המייצרת, אמרו לו "אפשר לתקן, אבל זה לא יראה אותו דבר".

הקב"ה נתן לנו נשמה, ואמר לנו "תשמרו על הנשמה הזאת, היא בבת עיני, זה חלק אלוה ממעל, תשמרו לא לטמא אותה".

בא בן-אדם, הוא פגע בנשמה, והוא שואל עכשיו "איך מתקנים ???"

שואלים מומחים לנשמות – אין תקנה !

שואלים לנביא – אתה תמות !

הוא בא לקב"ה, בכבודו ובעצמו, בלב נדכה – אבא נתת לי נשמה, אבל מה אני יעשה, קלקלתי אותה ???

אומר הקב"ה **לב נשבר ונדכה אלהים לא תבזה** – שברת ? אבל יש לך אפשרות לתקן. לב שבור, זה מה שאני רוצה !

פתרון התשובה, הוא פתרון היצירה של הקב"ה.

שבן-אדם בא שבור, מבקש מהקב"ה רחמים, כאן הוא מקבל את נס הישועה שלו !

אם ככה, כדי להבין מהי התשובה, ירדנו לעומקם של דברים. הבנו שהתשובה נקראת מתנה של הקב"ה.

הקב"ה אומר לנו – תדע לך, התשובה היא לא דבר קשה, תגיד וידוי, חרטה, קבלה לעתיד... הכל מסתדר!

רבותי, בספר יחזקאל ישנו פסוק, שמאוד מאוד לא מובן.

יחזקאל הנביא מדבר עם אנשי דורו, ומשפיע עליהם לחזור בתשובה, ואנשי דורו אומרים לו – תשובה לא עוזרת (יחזקאל, לג, ט) ... **כִּי פִשְׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ עָלֵינוּ וְכִם אֲנַחְנוּ נִמְקִים** – אנחנו נמות עם העבירות, לא יכל להיות שתשובה באמת עוזרת!

אם היו באים אלי, ואומרים לי דבר כזה, הייתי אומר לאנשים האלה – אתם כופרים בעיקר! למה???

כי בתורה כתוב במפורש שתשובה עוזרת, מה אתם אומרים שתשובה לא עוזרת!?

כִּי פִשְׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ עָלֵינוּ וְכִם אֲנַחְנוּ נִמְקִים ... אנחנו נמות עם העבירות!

מה זאת אומרת? תעשו תשובה...!

באים אנשי דורו של יחזקאל, ואומרים – לא! תשובה לא עוזרת!

במקום שיחזקאל יבוא ויגיד להם – תתביישו איך אתם מדברים... הוא הולך לקב"ה, ואומר להם – מה הדור אומר... והקב"ה לא שולח אותו לפרשת ניצבים, הקב"ה נישבע, שתשובה עוזרת!

(שם, יא) **חִי אֲנִי נְאֻם ה'** נגיד כולנו בתפילת הנעילה

חִי אֲנִי נְאֻם ה' אֱלֹקִים אִם אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הַרְשָׁע כִּי אִם בְּשׁוּב רְשָׁע מִדְרָכּוֹ וְחָיָה – הקב"ה נשבע, שתשובה עוזרת!

למה הוא צריך להישבע?

הוא היה צריך להגיד ליחזקאל הנביא – אם הם לא מאמינים בתשובה, תתן להם את הפסוק בסוף פרשת ניצבים!

איך יכל להיות, שבן-אדם לא מאמין בתשובה???

הקב"ה לא אומר את זה.... הוא אומר לנביא יחזקאל – **אָמַר אֲלֵיהֶם חִי אֲנִי**!.. אני נישבע שתשובה עוזרת!

למה צריך להישבע?

רבותי, לא בדיוק, ירדתי לענין הזה, עד שבס"ד, לפני שבועיים קרה לי מעשה. אני אספר לכם את הסיפור. הסיפור הזה הטריד את מנוחתי, כמעט שבוע:

באחד השיעורים שלי, יושב יהודי נכבד מאוד. יהודי מאוד מפורסם. ערב שבת ניצבים, הוא בא אלי ושואל אותי, אם הוא יוכל לדבר איתי כמה דקות אחרי השיעור...

אמרתי לו בשמחה.

הוא מספר לי, כשהוא היה ילד קטן, לא היה להם בבית מה לאכל. אבא שלו היה קשה יום... היו בעיות פרנסה בבית...

הוא לא התבייש להגיד לי "הנה, אתה רואה אותי ככה, אני מוכר פה מאוד, אני נברתי בפחים בשביל למצוא אוכל...".

"היינו באים לבית ספר, אף פעם לא באנו עם שקית אוכל, כי לא היה אוכל בבית. הינו הולכים לישון על קיבה ריקה..."

היינו הולכים לבית הספר, בתקווה שאולי מישהו יתן לנו לאכל... אולי מישהו יתן לנו, לאכל את הקשה של הלחם, שזה היה בשבילנו כמו הדובדבן בקצפת בשבילנו..."

הוא ממשיך ומספר לי "גדלתי... הגעתי לגיל בר מצוה... התחלתי ללמוד בישיבה... יום אחד אני מגיע הביתה, ערב תשעה באב, אני רואה מודעה בבית הכנסת "מחפשים עובדים" ... אמרתי כסף אני צריך... אין מה לאכל בבית... אני עובד מ"י באב עד כט' אב, שלושה שבועות, יהיה לי קצת כסף..."

"הגעתי למפעל... אמר לי המנהל אתן לך עשר לירות.... וזה כסף שהספיק לי לקנות חליפה וגם לאוכל..."

"בקיצור התחלתי לעבוד, הגיע תאריך כח' אב.... המנהל קורא לכל העובדים... 'תשמעו חברה, היום גנבו מהחדר שלי טרנזיסטור! אני לא יודע, אבל זה רק מישהו מהמקום, אם מישהו גנב את זה, שיעמוד ויוציא אותו מהכיס, לפני

שאני ניכנס עכשיו, ומחפש בכל הכיסים שלכם, וזה יהיה ביזיון גדול! אז בבקשה מי שגנב, שיקום ויוציא את הטרוניסטור!"

"אני מה אכפת לי, ידעתי שגם ככה מחר אני הולך הביתה.... מסכנים הפועלים.. הוא מסתכל ומסתכל... בא הנה בחור, הוא הצביע עליי... אתה גנבת את הטרוניסטור!"

"בבקשה תבדוק.... אתה יכל לחפש איפה שאתה רוצה"

"אתה הגנב! אני רואה את זה על העיניים שלך! מחר אני יבוא איתך חשבון!"

"למחרת זה היה היום האחרון שלי... במקום עשר לירות, הוא נתן לי 4 לירות, כי 6 לירות עולה טרוניסטור חדש, ולך מפה גנב, הוא אמר לי!"

"יצאתי עם 4 לירות, אחרי שלושה שבועות של עבודה..."

הסיפור הזה הוא יותר מחמישים שנה, "ואני רוצה לומר לך", הוא אומר לי, "בכל ליל יום כיפור, שאני אומר תפילה זכה, אני אומר ריבונו של עולם, אני מוחל וסולח לכל מי שחטא כנגדי... ושלא יענש שום אדם בסיבתי, חוץ מאותו פלוני אלמוני, מרחוב זה וזה, ושלא תתבלבל, אני לא סולח לו!!!!"

כל שנה, אותו דבר, כבר חמישים שנה, אותו 'כל נדרי'!

אמרתי לו - נו יופי... אז מה אתה מספר לי את זה עכשיו?

הוא אומר לי - "לפני שלושה חודשים, הוא ניפטר, בראש חודש תמוז... ואני אומר לעצמי "אדון משה, מה גם השנה אתה תמשיך להגיד אותו דבר?! די... הוא איננו...ניפטר... תגיד הריני מוחל וסולח בלב שלם...."

"תאמין לי אני כבר שלושה חודשים מתהפך במעיים שלי.. אני אומר לעצמי, תוציא מהמעיים שלך את המשפט 'אני מוחל'... ואני לא מסוגל להגיד את המשפט הזה! בכל פעם שאני רואה את השבעים אנשים שמסתכלים עלי, יוצא החוצה מהמפעל 'גנב קטן'... לא מסוגל להוציא את המילה הזאת 'סולח' לא מסוגל!"

אז מה אתה רוצה, אמרתי לו?

"שבוע שעבר כבר הרגשתי שאני לא יכל יותר, באתי לרב בית הכנסת ואמרתי לו 'כבוד הרב תעזור לי, אני לא יכל לסלוח לו.... אמר לי הרב 'תשמע, יש בבני-ברק יהודים, שיודעים לעשות תיקון נשמות... תלך לרב תתן לו 500 שקל, ותבקש שאברכי הכולל, ילמדו לעילוי נשמת פלוני אלמוני, ויגידו קדיש, וזה יעזור לך לכפר עליו.."

"שאלתי את הרב, אם אני ישלם, איך זה יעזור לי? לא הבנתי איך זה עובד.."

"הוא אמר לי 'תראה, אם תשלם 500 שקל, את לא תהיה פראיר, גם שילמתי וגם לא מחלת?! אם שילמת, אז אתה כבר אוטומטי גם תמחול"

"הרב אמר... עשיתי... זה היה היום בבוקר... נתתי ואמרו קדיש ומשניות... ב"ה"

נו יופי... ב"ה... אז מה אתה מספר לי את זה??

"לא... אני רוצה להגיד לך - אני לא מוחל לו!!!!"

ככה הוא אמר.. ופרץ בבכי!

ישבתי והסתכלתי על הבן-אדם, ואמרתי לעצמי - תראה מה קורה כאן! 53 שנים, הבן-אדם מסתובב וסוחב פצע בלב. העליבו ילד בן 15... 53 שנה הוא סוחב פצע, לא מסוגל להוציא מילה 'אני סולח'...

הוא גומר להגיד את זה, ואני אומר 'ריבונו של עולם, אפשר לדעת למה שלחת אותו אלי? הרי הקב"ה לא סתם עינה לידיו...

בקיצור, לקחתי את זה איתי בראש השנה... וחשבתי, מה אפשר להגיד לאדם כזה...

חשבתי אולי להגיד לו 'תשמע, במידה שאדם מודד, מודדים לו'.... אבל אתה רואה בן-אדם, כאילו זה קרה לו היום בבוקר, יש לו כבר נכדים...

כשלמדתי את הפסוק הזה ביחזקאל **כִּי פִשְׁעֵינוּ וְחַטָּאתֵינוּ עָלֵינוּ וְכִּי אֲנַחְנוּ נִמְקִים וְאֵיךְ נִחֵיָה**, ראיתי משל נפלא!

משל לאדם שיש לו סופר מאוד מצליח. ב"ה יש לו שם עשרה דלפקים, המחזור החודשי שלו הוא 10 מיליון שקל.

במחזור של עשרה מיליון שקל בחודש, יש 10% רווח. תורידו שכר של עובדים ושל הכל מסביב... נישאר לו בחודש חצי מיליון שקל, ב"ה, בן פורת יוסף... בשנה שישה מיליון שקל.

יום אחד מודיע לו המנהל חשבונות שהוא עוזב...

"טוב, מה הבעיה, ניקח מנהל חשבונות צעיר..."

הוא לוקח מנהל חשבונות צעיר, ב"ה הוא עושה את העבודה, חותם על הצ'קים, הכל בסדר גמור....

בסוף השנה, הוא כבר עובד שם שנה וקצת, מתקשר הרואה חשבון לבעל הבית, ומבקש ממנו פגישה....

הם נפגשים, ואז אומר הרואה חשבון לבעל הבית – תשמע חביבי, העסק שלך בגירעון של 7 מיליון שקל השנה.

איך יכל להיות, כל שנה אני ברווח של שישה מיליון, מה קרה? לא השתנה כלום... אדרבא, יש יותר קונים...

אני לא יודע, אולי יש לך גנבים בעסק.... אין לי מענה... אולי זה המנהל חשבונות החדש... אולי הוא לא בסדר...

עוברים על החשבונות, ומגלים שבאמת זה המנהל חשבונות הצעיר, במקום פעם אחת מע"מ, הוא הוסיף לכל חשבונית פעמיים מע"מ....

אז כולם אמרו "איזה בן-אדם טוב, כל יום נותן מענקים.... ממש אדם מקסים" ©

הוא קורא למנהל חשבונות, שנמצא שם שנה ורבע, ואומר לו – אתה יודע שגרמת לי נזק של 7 מיליון שקל?!

"אני?!"

כן, בא תראה! כל חשבון שעשית... פעמיים מע"מ!

"אני לא מאמין!"

מה את מתכוון לעשות עם החוב הזה, של 7 מיליון???

"אני לא יודע... אין לי מה לעשות...."

מה זאת אומרת?! תמכור את הבית שלך, תחזיר לי 2-3 מיליון!

"אין לי מה למכור... אין לי בית, אין לי כלום...!"

אז מה אתה מתכוון לעשות???

"אני רוצה להגיד לך 'סליחה'."

ואיך את תכסה את הגירעון?

"אני לא אכסה... אין לי מאיפה..."

אז מה אתה מתכוון לעשות???

"אני רוצה להגיד לך 'מחילה'..."

ומה עוד????

"אה... זה לא מספיק? אז גם 'כפרה'..."

אז תיקח את הדברים שלך, ותעוף הביתה!!!!

"מה?! אתה אומר לי לעוף?! יש לי 14 ילדים מחכים לאכל, עכשיו ערב החגים, ואתה זורק אותי?! אתה אדם דתי?! איפה הרחמים שלך?!"

הוא מתחיל לבכות...

הבעל הבית רואה אותו בוכה, והוא נמס, לא יכל לראות אותו בוכה!

אומר לו בעל הבית – אתה יודע מה.... אני משאיר אותך עוד שנה, אבל אוי לך, אם זה יקרה עוד פעם!

"אני מבטיח לך... זה לא יקרה עוד פעם!"

עוברת שנה... עושים חשבונות... עוד פעם גירעונות... הפעם עשר מיליון!

קורא לו שוב – מה זה????

מתחיל לבכות שוב... "קורה... מה אני יכל לעשות... אני לא רואה טוב... קטרת" ©

אני רוצה לשאול אתכם שאלה – כמה זמן לדעתכם, הוא ישאר בעבודה הזו?

כל אחד שאני שואל, אומר לי – הוא יגיד לו 'כך את עצמך ועוף מפה'!

מה?? אתה זורק משפחה עם 14 ילדים??

מתחיל לבכות לו....

אדוני, לך למשרדים... אני לא קופת העיר פה. זהו ניגמר!

שואלים אנשי דורו של יחזקאל – תגיד, מה אנחנו לא יודעים שיש פסוק בפרשת ניצבים!! מה, אנחנו לא יודעים שתשובה עוזרת!! כמה פעמים אתה חושב שאפשר לבקש סליחה??

פותח הקב"ה את החשבון בראש השנה, ומסתכל מה עשינו, ואומר – תגיד, אתה יודע איזה נזקים עשית לי!! למה אתה חושב שאני ישאיר אותך עוד שנה??

אומרים אנשי דורו של יחזקאל - כי המצוה הזאת אשר אנכי מצוה היום לא נפלאה הוא ממך ולא רחקה הוא – מה אנחנו לא יודעים שיש תשובה!! תשובה זה דבר חדש!!

ריבוננו של עולם, פעם... פעמיים... שלוש... אבל כמה???? חמישים שנה????????

"כי אתה מעביר אשמתנו בכל שנה ושנה" ... "כי אתה סלחן לישראל ומחלן לשבטי ישורון"

שואלים רבותינו – למה סלחן ומחלן? כי אתה סולח ומוחל...

הגמרא אומרת – אדם שרואה חמור רובץ תחת משאו, אומרת הגמרא, רובץ ולא רבצן.

חמור שקרס פעם, צריכים לעזור לו, אבל אם הוא רבצן? הוא עובד בהסתדרות, כל יומיים שביתה ©

אז אתה לא צריך לעזור לו! אסור לך לעזור לו.

אומרים לנו חז"ל, מתקני התפילה - **"כי אתה סלחן לישראל ומחלן לשבטי ישורון"** – סלחן – עשר פעמים, 15 פעמים... כל הזמן הקב"ה סולח! בלי הפסקה! זו המעלה של יום הכיפורים!

התשובה היא דבר, שהוא נגד ההיגיון!

אנשי דורו של יחזקאל אומרים – לא יכל להיות שתשובה עוזרת! אתה אומר שתשובה עוזרת, אבל פעם, פעמיים, לא יכל להיות כל הזמן!

רבותי, תראו פצע, של אדם אחד, כמה זמן הוא סבל מזה!

העליבו אותו פעם אחת! חמישים שנה, שהוא סוחב את הפצע הזה, ולא מסוגל לסלוח, אז למה אתה חושב, שהקב"ה יסלח לך, אם הבן-אדם הזה סוחב את הפצע, כבר חמישים שנה ולא מסוגל לסלוח?

באים אנשי דורו של יחזקאל ואומרים – גם אנחנו יודעים שהקב"ה ברא תשובה, אבל פעם פעמיים... אבל עשר פעמים עם עוונות כמו שלנו?! יש סיכוי שהקב"ה יסלח!!

יחזקאל הולך לקב"ה, ומה הקב"ה אומר לו??!

הקב"ה נותן לו תשובה - **חי אני נאם ה' אלוקים אם אֶחַפֵּץ בְּמוֹת הַרְשָׁע כִּי אִם בְּשׁוֹב רְשָׁע מִדַּרְכּוֹ וְחָיָה!**

למה הוא נשבע??

כותב ר' איצלה בלזר, הוא נשבע, כי אדם שרוצה לאמת שבועה, ניקח סתם דוגמא – ראיתי היום אוטובוס ברח' ר' עקיבא, זה יהיה לכם פלא??

לא.. רוב המכוניות שם, זה אוטובוסים ☺ אבל אם אני יגיד לכם, שראיתי רכבת ברח' ר' עקיבא ?

תגידו לי , שזה לא יכל להיות, אולי ראית שלושים אוטובוסים עומדים בתור , זה היה נראה לך רכבת...

אם אני יגיד לכם, שהיום נחת מסוק , בפינת רחוב ר' עקיבא ... תאמינו או לא ?

איך יכל לנחות מסוק !? אם היה נוחת, היה מוריד לנו את כל החשמל כאן, ולא היה מזוגן שבין כה אין פה ☺

אז אף אחד לא יאמין. אבל אם אני רוצה שיאמינו, אז מה אני אומר ?

"אני נישבע לך שכך היה !"

מה אני מרוויח בזה שאני אומר "אני נישבע לך" ?

אם אתה רואה בן-אדם עם זקן כזה, אומר "אני נישבע לך", אתה אומר "תשמע, הוא יודע ששבועת שקר העולם מזדעזע , והוא מוכן להישבע !? סימן שזה אמיתי !"

הקב"ה, בשביל להוכיח ליחזקאל, שתשובה עוזרת, גם עשרים ושלושים פעם, מה הוא עושה ?

חי אני נאם ה' – שתדע, שגם אם יחטאו חמש ושש פעמים, תדע שהתשובה עוזרת !

רבתי, למה שתשובה תעזור ? אני רוצה לתת לכם מרגלית נפלאה, שראיתי בספר מלך ולב.

הספר הזה, כתב אותו יהודי תלמיד חכם, בשם הרב גרוסמן מפתח תקוה זצ"ל. הוא כתב ספרון , שמהווה הקדמה, לספר הזיכרון לעילוי נשמת ר' חיים שמולביץ.

הוא מספר שם סיפור – הגאון ר' חיים שמולביץ , ראש ישיבת מיר, נסע בערב יום כיפור, להתפלל על קיברו של האור- החיים הקדוש. הוא התפלל והתפלל, והוא הרגיש שהלב שלו לא נפתח .

הוא אומר לנהג – תעשה טובה, בא ניסע חזרה..

הם חוזרים חזרה, ועוברים בדרך ליד מבנה שנקרא 'יד אבשלום' , זה מעין מצבת אבן שהקימו...

אתם יודעים מי זה היה אבשלום ?

אבשלום היה בן , של אשת יפת תואר , והוא רצה לרצוח את אבא שלו, ודוד המלך נאלץ להימלט ולהתחבאות מפני בנו. הוא חיבר על זה פרק בתהילים (תהילים ג) **מִזְמוֹר לְדָוִד בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי אֲבִשָׁלוֹם בְּנוֹ...**

דוד המלך ! מלך המשיח ! נאלץ להתחבא במערות , כי הבן שלו רודף אחריו !

הבן שלו רודף אחריו, ואחד הידידים שלו בא לבשר לו, שיום אחד, בנו אבשלום, שהיה בעל שערות ארוכות, נתלה בשיערו , והראש התנתק מהגוף, נפל, וזהו זה...

באים להודיע לדוד המלך – הבן שלך איננו ! ניפטר !

מה היה אומר אבא אחר, ששוכב באיזה מערה, ומעליו יש זרדים, ומוציא את העיניים , ומישהו בא ואומר לו – זהו, אתה יכל לצאת החוצה... זה שרדף אותך, איננו... מה היה צריך להגיד משפט ראשון ?

'ברוך שפטרני מעונשו של זה', לא ככה ?

מה אומר דוד המלך ????

(שמואל ב יט, א) ... **בְּנֵי אֲבִשָׁלוֹם בְּנֵי בְנֵי אֲבִשָׁלוֹם בְּנֵי בְנֵי ...** 8 פעמים הוא אומר **בְּנֵי בְנֵי !**

שואלת הגמרא – למה הוא אמר 8 פעמים ?

ואומרת – 7 פעמים, כדי להוציא אותו משבעה מדורי גיהינם , ושמיני, כדי להביא אותו לחיי העולם הבא, לגן-עדן.

אמר הגאון ר' חיים שמולביץ – תראה מה זה רחמים של אבא על בן ! בן שאבא נאלץ לברוח ממנו. כשהבן מגיע ליום סופו, מה מבקש האבא ??? ריבונו של עולם, תשמור על הילד שלי ! תביא אותו לגן-עדן !

מספר הגאון ר' חיים שמולביץ – עמדתי שם, ואמרתי "ריבונו של עולם, זה רחמים של אבא, אתה ריבונו של עולם, אבא שלנו! לפני שאתה מלך שלנו ! קודם הוא אבא !

אתם רוצים לדעת, למה תשובה עוזרת גם עשר פעמים ???

כי אבשלום רדף אחרי אביו, כדי להרוג אותו, והוא עדין מרחם עליו, ומבקש עליו תקנה, כי רחמי האב על הבן, אינם קלים! זה זכותו של יום הכיפורים!

"שובו בנים שובבים"

זכינו לזה, כי אנחנו בנים של הקב"ה, ובן, הקב"ה מקבל אותנו, מתי שיבוא!

אָמַר אֱלֹהִים חִי אֲנִי נְאֻם ה' אֱלֹהִים אִם אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הַרְשָׁע כִּי אִם בְּשׁוּב רְשָׁע מִדְרָכּוֹ וְחָיָה שׁוּבוּ מִדְרָכֵיכֶם הַרְעִים וְלָמָּה תִּמְוֹתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל.

אין בשום מקום דבר כזה, שאדם יבוא לפני שופט ויגיד – תגיד, עברת את העבירה הזאת?

כן.

אז מה יש לך להגיד?

סליחה!

אז מה הוא יגיד לו? לך הביתה?!

אדם עבר באור אדום, שואל אותו השופט – אתה עברת באור אדום?

בטח!

למה?

אדוני השופט, אני מתנצל, סליחה!

אז מה הוא יגיד לתובע? הוא נראה לי נחמד, ראית איך הוא התנצל?? שלח אותו הביתה...

יש שופט אחד שישלח אותו הביתה?!! רק אם הוא קיבל מעטפה קודם ☺

אין דבר כזה ללכת הביתה בלי עונש! במקום שלילה שנתיים, יכל לתת לו שנה... ככה אולי ילמד לקח....

אז למה זכינו לתשובה???

כי הקב"ה הוא אבא, ואבא אוהב את הילדים שלו! זה הקב"ה! זהו יום הכיפורים, זהו היום הגדול והנשגב הזה!

26 שעות, שאנחנו מחובקים עם הקב"ה, יושב לבד בדין.

שוטה, הוא בן-אדם שנותנים לו כזה דבר ביד, והוא מאבד אותו!

הנותן מתנה לחברו, צריך להודיעו..

הקב"ה נתן לנו מתנה כזאת, פעם אחת בשנה... **כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לִפְנֵי ה'**
תְּטַהֲרוּ

רבותי, עפ"י זה נוכל להבין, את מה שחז"ל אומרים לנו (ישעיה ד, ד) **אִם רָחַץ ה' אֶת צִלְמֵי בְּנוֹת צִיּוֹן וְאֶת דְּמֵי יְרוּשָׁלַם יְדִיחַ מִקֶּרְבָּהּ בְּרוּיחַ מִשְׁפָּט וּבְרוּחַ בְּעָר.**

שמעתי את זה מהרבי שלי, הגאון ר' ראובן קרלשטיין שאמר לי פעם אחת, בא ותראה מה כתוב כאן בפסוק:

רָחַץ ה' אֶת צִלְמֵי בְּנוֹת צִיּוֹן... ניקח לדוגמא ילד קטן, יושן בלול, שש בבוקר הוא צועק "אמא!!!", והאמא ישנה, לא שומעת כלום... "אמא!!! " ... שום דבר....

הילד עשה את הצרכים וזה שורף לו... תסלחו לי.... אבל הילד מוריד את הטיטול ומורח את עצמו מכף רגל ועד ראש... כולו מטונף!!!

עוברת אחותו ורואה את המראה – פוּוּוּ איזה סירחון!!!

האמא מתעוררת, חשבה שכבר קרה משהו – מה קרה???

תראי מה מוישליה עשה ??? גועל נפש!!!

והאמא כולה חוס ואהבה – בא מוישליה שלי , אני מצטערת שלא שמעתי אותך... מכניסה אותו לאמבטיה ומקלחת אותו... יופי מוישליה איזה חמוד אתה... עכשיו הוא זך כבדולח ... רחץ ה' את צאת בנות ציון – הקב"ה רוחץ אותנו!!! מכל העוונות שלנו ! ככה אנחנו צריכים להרגיש, במוצאי יום כיפור.

מי שיוצא אחרי נעילה, ואומר "אחח, יש עוגת גבינה ???

שידע שלא עבר עליו יום כיפור...

אבל מי שמרגיש , אחח, התרחצתי , אני נקי ! אני חדש ! זה נקרא שהוא עבר יום כיפור.

הנותן מתנה לחברו, צריך להודיעו ! שלא נהיה שוטים !

איזהו שוטה , אומרת הגמרא, המאבד את מה שנותנים לו !

עוד כמה שעות נשאר עוד ?

עוד 17 שעות אנחנו כבר ביכל נדרי' , שלא נאבד אף שניה , לנקות את עצמנו !

אני רוצה לסיים במשל נפלא, והיות שאין שבוע הבא שיעור, כי זה סוכות, אז נאריך עוד חמש דקות, ויהיה לכם פיצוי על השבוע הבא :

לפני 35 שנה, הגיע הרב פינקוס לאופקים, הקהילה מנתה שם כמה עשרות אברכים , שהיו מתפללים בתוך מרתף...
ממעמקים קראתיך ה' ... אבל עמוק בתוך המעמקים ©

באו אליו האברכים, וביקשו ממנו, אולי הוא מכיר איזה מישהו שיוכל לתרום להם איזה קרוואן , להוציא אותם מהמרתף הזה....

טוב... הרב פינקוס מדבר עם איזה נדיב והוא באמת הסכים לתרום קרוואן לטובת האברכים.

נוסע לחברה לקרוואנים באשדוד... הזמין להם קרוואן עם 12 חלונות, כמו שמובא בהלכה... הזמין גם ארון קודש...

אחרי שלושה חודשים מתקשרים לרב, להודיע לו שהקרוואן מוכן " מחר אנחנו מגיעים עם מכבש , מכינים את השטח... בשעה שתים תגיע המשאית עם הקרוואן, בארבע אנחנו כבר עוזבים את השטח..."

הרב פינקוס שילם את כל הכסף... למחרת באמת הכל מגיע הכל... המכבש מסיים את העבודה שלו... בשתים באמת מגיע הקרוואן... מניחים אותו במקום... הכל בסדר...

טוב... רוצים להוריד את הניילון מהקרוואן, כדי שיוכלו להיכנס.. באים להוריד אותו... אחד האברכים קופץ "רגע, תעזבו... ובאו נחכה עד שש בערב, שהנדיב צריך להגיע, אנחנו ניתן לו להוריד את הניילון , הוא יקבע את המזוזה..."

טוב... הוא חותם על קבלת הקרוואן... הכל בסדר גמור.

בשש בערב מגיע הנדבן , נותנים סכין יפנית, הוא מוריד את הניילון... ניכנס פנימה .. אחריו הרב פינקוס עם המזוזה... חשכו עיניהם – הארון קודש נמצא בצד מערב !

מה עושים עכשיו ?

טוב... נזמין את המשאית שוב... יעלה כמה לירות, הקהילה תספוג את זה... אין מה לעשות...

טוב, בסדר... קובעים את המזוזה... שותים לחיים, אומרים 'מזמור שיר חנוכת הבית לדוד...', והולכים...

בא הילד הקטן של הרב פינקוס "אבא לא צריך לזמין משאית, אני ראיתי איך הם עשו את זה... זה לא בעיה..."

"תביא ארבע אברכים... מסובבים את זה... לא בעיה..."

אמר לו הרב פינקוס – "אתה צודק באופן עקרוני שאפשר להזיז את זה, אבל יש הבדל קטן, כל זמן שהקרוואן באוויר, יכולים ארבעה אנשים לבוא ולסובב אותו לאן שהם רוצים, אבל כשהוא מונח כבר על הקרקע, גם אם תביא 300 איש, הם לא יצלחו להזיז אותו. כשהוא כבר מונח, אי אפשר להזיז אותו!"

הרב פינקוס חוזר הביתה, ערב ראש השנה, וחושב על המשפט שהוא אמר לבן שלו "אוי ויי מה אמרתי פה ?!"

בראש השנה יכתבון, וביום צום כיפור יחתמון !

בראש השנה כולנו נכתבנו, אף אחד לא יודע מה נכתב עליו. כולנו סומכים על הבורא יתברך, שנכתבנו לשנה טובה ומאושרת. אף אחד אבל לא יודע.

ביום כיפור זה נחתם בתפילת נעילה!

כל זמן שהקרוואן באוויר, ועדין לא נחתם, בשלושה דברים אפשר להזיז את הגזירה לאיפה שרוצים – **ותשובה ותפילה וצדקה, מעבירים את רע הגזירה.**

אחרי שהקרוואן מונח על הרצפה, אחרי שהוא כבר הוצב, אי אפשר יותר להזיז אותו, צריכים להרים אותו שוב לאוויר, בשנת תשע"ב, ואז להפוך שוב את הגזירה. כרגע הגזירה כבר נחתה, אי אפשר לשנות אותה.

נותרו לנו כמה שעות עד יום הכיפורים, הכל עוד באוויר...

ישנו מדרש, שמופיע על הפסוק (תהילים קל"ז) **עַל נְהַרֹת בְּבַל שָׁם יִשְׁבְּנוּ גַם בְּכִינוּ בְּזָכְרֵנוּ אֶת צִיּוֹן...** תפתחו ילקוט שמעוני, בפסיקתא זה כתוב יותר באריכות – ירמיהו הנביא מגיע לנהרות בבל, הוא מגיע והוא רואה כל הדרך, איברים כרותים על הרצפה, מה שהבליים הורידו מעם ישראל. הוא מרים אצבעות של יהודים ומנשק אותם... הוא מרים ידיים של יהודים ומנשק אותם.... הוא מגיע לנהרות בבל, יושב שם בְּבוֹרְאֶדָן ימח שמו, ורואה את ירמיהו, ואומר לו "ירמיהו, מה אתה הולך לעשות? אתה בא איתנו לבבל, או שאתה חוזר לירושלים?!" אמר לו ירמיהו – אם אני הולך לבבל, מי ישמור את שארית הפליטה בירושלים?! אני חוזר לירושלים!

כיון שאמר את זה, אומר המדרש, התחילו כולם גואים בבכי, שנאמר **עַל נְהַרֹת בְּבַל שָׁם יִשְׁבְּנוּ גַם בְּכִינוּ!**

כולם פרצו בבכי! ירמיהו עם מי אתה משאיר אותנו?!

אמר להם ירמיהו – **מעיד אני עלי שמים וארץ, אילו בכיתם בכיה אחת, בהיותכם בציון, לא הייתם גולים!**

לא האמנתם לי שתבוא גלות! עכשיו אתם בוכים?!

לקחתי את דברי חז"ל האלה, והמשלתי אותם למה שנעשה עכשיו:

כמה פעמים במהלך השנה, בן-אדם מתחיל לבכות? פרנסה לא הולך... שידוכים לא הולך... בריאות לא הולך...

הוא נעמד בתפילה "ריבוננו של עולם, תושיע אותי!!! אין לי נחת! אין לי פרנסה! תושיע אותי אין לי אישה! תושיע אותי יש לי אישה! ☺ כל אחד והצרות שלו....

אילו בכיתם בכיה אחת, בהיותכם בעשרת ימי תשובה, אילו הייתם בוכים דמעה אחת ביום כיפור, לא הייתם בוכים במהלך השנה!

זה היום הגדול, יום הכיפורים! שערי דמעות לא נסגרות! למה?!

כי גם אם השער סגור, זה מחלחל מתחת לדלת!

זה נצעק כולנו בתפילת נעילה – **שׁוֹמֵעַ קוֹל בְּכִיּוֹת. שְׁתִּשִּׁים דְּמַעוֹתֵינוּ בְּנֹאדָךְ לְהִיּוֹת. וְתַצִּילֵנוּ מִכָּל גְּזֵרוֹת אֲכֻזָּרוֹת. כִּי לָךְ לְבַד עֵינֵינוּ תְּלוּיּוֹת !!!**

אם נתלה את עינינו בקב"ה, נבקש ונתחנן, נחתם כולנו, לשנה טובה ומאושרת, לכתובה וחתימה טובה, וכל אחד, ימלא ה' כל משאלות לבו לטובה, ונזכה לגאולה השלמה, בשנה הזו, במהרה בימינו אמן ואמן!!!